

РІШЕННЯ

щодо присудження наукового ступеня доктора наук

Спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук Д 29.051.11 Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля Міністерства освіти і науки України прийняла рішення про присудження наукового ступеня доктора психологічних наук **Гуртовенко Наталії Вікторівні** на підставі прилюдного захисту докторської дисертації **«Соціально-психологічні засади корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів»** на правах рукопису за спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи» «06» грудня 2025 року, протокол № 6.

Гуртовенко Наталія Вікторівна, 1984 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2005 році Уманський державний аграрний університет за спеціальністю «Облік та аудит»; закінчила у 2009 році Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини за спеціальністю «Практична психологія».

Кандидат психологічних наук з 2018 року, доцент кафедри психології з 2024 року. В докторантурі не навчалась.

Працює доцентом кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини МОН України з 2021 р. до теперішнього часу.

Докторська дисертація виконана шляхом самосійної роботи над дисертацією.

Рекомендовано до захисту 25 вересня 2025 року.

Здобувачка має 48 публікацій, з яких 1 одноосібна монографія, 26 статей у наукометричних фахових виданнях із психології (з них 3 статті – у наукометричній базі Scopus); 2 статті – у міжнародних періодичних наукометричних виданнях; 19 публікацій – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій та інших виданнях.

Опоненти:

Михайлишин Уляна Богданівна, доктор психологічних наук за спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи», професор кафедри психології, Ужгородський національний університет МОН України, завідувачка кафедри психології, дала позитивний відгук із зауваженнями:

1. По тексту роботи авторка застосовує поняття «комплексна спеціалізована допомога підліткам» та «спеціальна психологічна допомога». Більш ґрунтовного пояснення вимагає розмежування застосованих понять.

2. Оскільки дисертанткою відводиться значна роль сучасним підходам щодо корекції феномену девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів, недостатня роль, на нашу думку, приділяється вивченню можливостей впливу сім'ї з метою профілактики виникнення девіацій у поведінці підлітків.

3. При формуванні авторкою вибірки досліджуваних до неї увійшли підлітки з різними проявами девіантної поведінки. Проте, у тексті дисертації не йдеться про диференційовану соціальну реабілітацію підлітків, що потребує додаткового пояснення.

4. Оскільки констатовано, що головним принципом психокорекційної роботи є прагнення до зміни, реконструкції особливостей особистості підлітка, формування адекватних стосунків, необхідно, на нашу думку, більш детально обґрунтувати використання групових корекційних технік на засадах спільної діяльності.

Кузікова Світлана Борисівна, доктор психологічних наук за спеціальністю 19.00.07 «Педагогічна та вікова психологія», професор кафедри практичної психології, Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка МОН України, завідувачка кафедри психології, дала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Позитивно оцінюючи проведений авторкою ґрунтовний аналіз проблеми критеріїв діагностики розладів особистості (тотальність, відносна стабільність патологічних рис характеру та їхня вираженість до ступеня, що порушує соціальну адаптацію), зауважимо, що поза увагою залишилася низка питань, зокрема, вимоги, за якими визначають відповідність цих критеріїв, та підстави для їх класифікації.

2. Більш ґрунтовного пояснення вимагає, на нашу думку, звернення дисертантки до визначення і вивчення інтервалу, в якому розташовується погранична аномальна особистість, а також надійна і валідна диференційна діагностика меж такого діапазону, як з боку особистісної норми, так і з боку патологічної психопатичної конституції.

3. Попри те, що авторкою витримана логіка інтерпретації результатів емпіричного дослідження і відповідність зазначеним методикам, необхідно було б докладніше обґрунтувати застосування взаємодоповнювальних методів, що відповідають меті та завданням дослідження, репрезентативність вибірки, дослідження кількісних і якісних

методів аналізу отриманих емпіричних даних, застосування методів математичної статистики.

4. Дисертація представляє відмінності між психічними захворюваннями і психопатіями, в яких лежать порушення діяльності центральної нервової системи, що мають структурну основу. Водночас рекомендації щодо використання отриманих напрацювань висвітлено недостатньо, тоді як, на нашу думку, ці дані також мали б практичну значущість у соціально-психологічній роботі з підлітками з девіантною поведінкою.

Завацький Вадим Юрійович, доктор психологічних наук за спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи», професор кафедри психології та соціології, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького МОН України, професор кафедри психології, дав позитивний відгук із зауваженнями:

1. У теоретичній частині роботи недостатньо, на нашу думку, проаналізовано вплив сучасних соціогенних викликів на характерні для цього вікового періоду реакції, що можуть виявитися чинниками, які сприяють виникненню девіацій у поведінці підлітків.

2. Авторкою розглянуто риси, що демонструють імовірність конституційних коливань в бік, як норми, так і особистісної патології. Проте, не достатньо розкрито питання, чому в певного відсотка підлітків із загальної вибірки залежність від впливу зовнішніх чинників є вищою, а в більшій частини вибірки така сама залежність виражена набагато меншою мірою.

3. Авторкою вдало розроблена модель системи надання спеціалізованої соціально-психологічної допомоги підліткам із девіантною поведінкою в умовах сучасних соціогенних викликів та проведено її операціоналізацію, проте потребує пояснення, чи може зазначена програма бути альтернативою традиційним програмам.

4. Зважаючи на вагому практичну значущість дисертаційного дослідження, вважаємо за доцільне, на основі проведеної роботи, розробити методичні рекомендації для фахівців закладів соціальної реабілітації підлітків із девіантною поведінкою, які працюють із зазначеною категорією осіб.

На докторську дисертацію та реферат надійшли відгуки:

1. Від доктора психологічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, професора кафедри психології Херсонського державного університету МОН України Ігоря ПОПОВИЧА.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

2. Від доктора психологічних наук, професорки, професорки кафедри загальної та практичної психології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка МОН України Ліани ОНУФРІСВОЇ.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

3. Від доктора психологічних наук, професора, професора кафедри військової психології та педагогіки Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка Міністерства оборони України Олександра САФІНА.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

4. Від доктора психологічних наук, доцента, професорки кафедри фізичного виховання та здоров'я Київського національного університету технологій та дизайну МОН України Наталії ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

5. Від доктора психологічних наук, професора, професора кафедри соціальної психології Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Ігоря ГОЯНА.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

6. Від доктора психологічних наук, професорки, завідувачки кафедри психології і педагогіки дошкільної освіти Університету Григорія Сковороди в Переяславі Лариси КАЛМИКОВОЇ.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

7. Від доктора психологічних наук, професора, завідувачки кафедри психології та філософії Буковинського державного медичного університету МОЗ України Алли БОРИСЮК.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

8. Від доктора психологічних наук, професора, завідувачки кафедри психології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка МОН України Марини ОРАП.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

9. Від доктора психологічних наук, професора, завідувачки лабораторії загальної психології та історії психології імені В. А. Роменця Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України Вікторії ТУРБАН.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

10. Від доктора психологічних наук, професора, професорки кафедри практичної психології Центральноукраїнського державного університету імені Володимира Винниченка МОН України Євгенії ГЕЙКО.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

11. Від доктора психологічних наук, професора, завідувачки кафедри загальної та соціальної психології навчально-наукового інституту управління, психології та безпеки Львівського державного університету внутрішніх справ Зоряни КОВАЛЬЧУК.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

У дискусії взяли участь члени докторської ради:

Юлія БОХОНКОВА, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Віталій БОЧЕЛЮК, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Сергій ГАРЬКАВЕЦЬ, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Любомира ПЛЕЦЬКА, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Ольга ЛОСІЄВСЬКА, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Лілія ЧЕРНОВСЬКА, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Олена БЛИСКУН, доктор психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень;

Галина ПОБОКІНА, кандидат психологічних наук, спеціальність 19.00.05, без зауважень.

При проведенні таємного голосування виявилося, що із 8 членів докторської ради, 1 член ради є кандидатом наук без права голосу, відтак взяли участь у голосуванні 7 осіб (з них 7 докторів наук за профілем дисертації), проголосували:

«За» 7 членів докторської ради,

«Проти» – немає,

недійсних бюлетенів – немає.

ВИСНОВОК

спеціалізованої вченої ради Д 29.051.11 Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля про дисертаційну роботу Гуртовенко Наталії Вікторівни «Соціально-психологічні засади корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів», подану на здобуття наукового ступеня доктора психологічних наук зі спеціальності 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи», протокол № 6 від 06 грудня 2025 року.

На підставі вивчення дисертаційної роботи Гуртовенко Наталії Вікторівни «Соціально-психологічні засади корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів», виступів офіційних опонентів – Михайлишин Уляни Богданівни, доктора психологічних наук, професора, завідувачки кафедри психології Ужгородського національного університету МОН України; Кузікової Світлани Борисівни, доктора психологічних наук, професора, завідувачки кафедри психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка МОН України; Завацького Вадима Юрійовича, доктора психологічних наук, професора, професора кафедри психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького МОН України; відгуків на реферат дисертаційної роботи та матеріалів прилюдного захисту, спеціалізована вчена рада

УХВАЛИЛА:

Дисертаційна робота Гуртовенко Наталії Вікторівни «Соціально-психологічні засади корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів» є самостійним завершеним дослідженням актуальної проблеми соціальної психології та психології соціальної роботи, а також сучасної теорії і практики соціально-психологічної корекції девіантної поведінки підлітків в умовах соціогенних викликів.

Дисертаційне дослідження проведене у межах науково-дослідної теми кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини «Психологічні аспекти формування творчої особистості вчителя, студента, учня» (номер державної реєстрації 0111U007546) та відповідає комплексним науково-дослідним темам кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля «Соціокультурні та психологічні аспекти адаптації особистості в сучасному соціумі», «Соціально-психологічні основи розвитку адаптаційного потенціалу особистості засобами інноваційних психотехнологій в умовах трансформаційних змін сучасного суспільства». Тему дисертаційного дослідження затверджено Вченою радою Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (протокол № 9 від 25 квітня 2025 р.).

Актуальність теми дослідження. В умовах сучасних соціогенних викликів, коли мають місце такі негативні тенденції, як зміна способу життя, поглиблення соціальної диференціації, посилення конфліктності та бездуховності, збільшення репертуару «груп ризику» тощо, девіантна поведінка стає особливо поширеною в підлітковому середовищі та проявляється як патологічне соціальне, біологічне та психологічне явище.

Незважаючи на те, що в наукових дослідженнях існує низка цікавих напрацювань, необхідно визнати, що теоретико-методологічні, соціально-психологічні та змістовні методичні аспекти детермінації та корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів досліджені недостатньо.

Актуальність означеної проблематики, її складність, багатовимірність та недостатня розробка теоретичних і практичних аспектів, із урахуванням соціального контексту розвитку держави та спрямованості до умов сучасної освіти України, зумовили вибір теми дисертаційного дослідження «Соціально-психологічні засади корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів».

Наукова новизна та теоретичне значення дослідження полягає у тому, що:

– *вперше*: наведено концептуальне обґрунтування соціально-психологічних засад корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів; *здійснено* визначення психотипологічних особливостей особистості підлітка-девіанта, як особистісних внутрішніх проявів в соціальному середовищі та *доведено*, що

різновекторні прояви девіантної поведінки підлітків відбуваються на індивідуальному, особистісному рівнях та стосуються до зміни психотипологічної структури особистості; *диференційовано* змістовні (обумовлені ціннісно-смысловими утвореннями) та динамічні (виникають під час реалізації психотипологічних змін) дискриптори життєдіяльності та життєздійснення, які визначають специфіку прояву особистісних показників у підлітків із девіантною поведінкою в умовах сучасних соціогенних викликів; *представлено* модель системи надання спеціалізованої соціально-психологічної допомоги підліткам із девіантною поведінкою в умовах сучасних соціогенних викликів; *виокремлено* соціально-психологічні механізми, що забезпечують ефективність процесу соціалізації та соціально-психологічної корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів на різних рівнях регуляції життєдіяльності: на рівні взаємодії в соціокультурному середовищі (стратегічний рівень); на рівні регламентації поведінки (тактичний рівень); на рівні самопрояву, здатності досягати поставлених цілей (операційний рівень); *проведено* порівняльний аналіз ефективності психокорекційних методик та технік, спрямованих на зміцнення та стабілізацію механізмів психологічного захисту, що гармонізують властивості особистості та є основою психопрофілактики проявів девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів;

— *поглиблено та уточнено*: уявлення про сучасні підходи до вивчення феномену девіантної поведінки підлітків та її змістовні особливості; про соціально-психологічну сутність процесу корекції девіантної поведінки підлітків, а також можливості її психопрофілактики в умовах сучасних соціогенних викликів;

— *набули подальшого розвитку*: погляди на процес формування девіантної поведінки особистості в різних наукових напрямках; методологічне та методичне забезпечення вивчення феномену девіантної поведінки підлітків; підходи до соціально-психологічних засобів і технологій забезпечення ефективної корекції девіантної поведінки підлітків, зокрема в умовах сучасних соціогенних викликів.

Практичне значення дослідження полягає у можливості використання методичного інструментарію під час проведення системних досліджень феномену девіантної поведінки в умовах сучасних соціогенних викликів з метою підвищення ефективності процесу діагностики, прогнозування, корекції та соціальної реабілітації підлітків із девіантною поведінкою.

Результати дослідження мають практичну значущість для соціально-психологічної роботи з підлітками із девіантною поведінкою в умовах сучасних соціогенних викликів, з урахуванням їхніх психотипологічних особливостей та соціально-психологічних характеристик.

Отримані наукові дані та розроблені на їх основі рекомендації можуть бути використані психологами, соціальними працівниками, фахівцями інших галузей, які займаються проблемами соціально-психологічної корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів. Матеріали дослідження можуть застосовуватися при підготовці освітньо-професійних та освітньо-наукових програм в освітніх компонентах з проблем девіантної поведінки підлітків та бути рекомендованими для впровадження у закладах освіти, консультаційних центрах, центрах соціально-психологічної адаптації, центрах психосоціальної допомоги з метою підвищення ефективності процесу соціалізації та соціально-психологічної корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів.

Результати дослідження **впроваджено** у консультаційну та методичну роботу науково-практичного Центру медико-соціальних та психотехнологій Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля (довідка № 627/19.05 від 23.09.2025 р.); у консультаційну діяльність Центру надання правової та психосоціальної допомоги ВПО (довідка № 01-09-25Ф від 01.09.2025 р.); Комунального закладу «Білгород-Дністровський педагогічний фаховий коледж» (довідка № 362 від 18.09.2025 р.); в освітній процес Комунального закладу фахової передвищої освіти «Уманський медичний фаховий коледж Черкаської обласної ради» (м. Умань) (довідка № 356 від 01.09.2025 р.); у консультаційну роботу Українського Північно-Східного інституту прикладної та клінічної медицини (м. Суми) (довідка № 0209-2 від 02.09.2025 р.); у навчально-виховний процес та науково-методичну роботу Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського (довідка № 09/01-5-580 від 23.09.2025 р.); в навчально-методичну роботу кафедри психології та соціології Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля (довідка № 624/15.04 від 23.09.2025 р.); у навчально-виховний процес Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (довідка № 3845 від 18.06.2025 р.); в навчально-методичну та наукову підготовку майбутніх фахівців-психологів факультету психології та соціальної роботи Одеського національного університету

імені І.І. Мечникова (довідка № 178 від 15.09.2025 р.); в освітній процес Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (довідка № 2087 від 22.09.2025 р.) та застосовано при викладанні професійно-орієнтованих дисциплін «Соціальна психологія», «Соціальна психологія з практикумом», «Психологічне консультування», «Основи психокорекції з практикумом», «Психологія особистості», «Психологія соціальної роботи», «Робота психолога з різними соціальними групами», «Профілактика і корекція відхилень в поведінці» і спецкурсів.

Особистий внесок авторки в роботах, опублікованих у співавторстві. Дисертація є самостійною науковою працею, в якій викладено ідеї та розробки авторки з ціллю виконання поставлених завдань дослідження й вирішення наукової проблеми. Представлені в дисертації наукові результати одержані авторкою самостійно. В роботах, опублікованих у співавторстві, особистим внеском здобувачки є: у статті (Yakymchuk B.A., Hurtovenko N.V., Makarenko S.M., Albul S.V., Dobrovolska N.A., 2019) особистий внесок авторки полягає у розкритті специфіки соціальної адаптації підлітків з відхиленнями у поведінці). У статті (Чабан Г.М., Гуртовенко Н.В., 2023) особистий внесок авторки полягає у розкритті особливостей самооцінки у молоді з девіантною поведінкою. У статті (Falko N., Serbin I., Hurtovenko N., Tylnyi I., 2024) особистий внесок авторки полягає у визначенні особливостей життєвих орієнтацій молоді в умовах сучасних соціогенних викликів. У статті (Koval I., Yaremko R., Hurtovenko N., Sirko R., Stelmakh O., Slobodianyk V., Kulyk Ya., Hoian I., 2024) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні особливостей екстремальної ризикованої поведінки неповнолітніх. У статті (Гуртовенко Н.В., Гуртовенко Р.Ю., 2020) особистий внесок авторки полягає у розкритті специфіки поведінки важковиховуваних неповнолітніх. У статті (Гуртовенко Н.В., Гуртовенко Р.Ю., 2020) особистий внесок авторки полягає у визначенні ролі компетентності майбутнього педагога в корекції девіантної поведінки підлітків. У статті (Гуртовенко Н.В., Крючкова Ю.І., 2020) особистий внесок авторки полягає у розкритті можливостей арт-терапії як засобу профілактики емоційних проблем неповнолітніх з відхиленнями у поведінці. У статті (Гуртовенко Н.В., Ревва С.М., 2021) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні особливостей булінгу в підлітковому середовищі. У статті (Гуртовенко Н.В., Комар А.В., 2021) особистий внесок авторки полягає у розкритті соціально-психологічних детермінант впливу на розвиток стану психічного здоров'я неповнолітніх з девіаціями у поведінці. У статті

(Гуртовенко Н.В., Лозінська Л.С., 2022 р.) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні специфіки комунікативного процесу підлітків в Інтернеті. У статті (Лозінська Л.С., Гуртовенко Н.В., 2022) особистий внесок авторки полягає у розкритті впливу соціальних мереж на психологічне здоров'я підлітків з девіантною поведінкою. У статті (Гуртовенко Н.В., Проданчук Х.О., 2023) особистий внесок авторки полягає у визначенні провідних підходів до визначення природи конфліктної поведінки підлітків з девіантною поведінкою. У статті (Гуртовенко Н., Гончаренко А., 2024) особистий внесок авторки полягає у розкритті значення сприятливого психологічного клімату у подоланні проявів девіацій у поведінці молоді. У статті (Гуртовенко Н., Купченко Д., 2024) особистий внесок авторки полягає у з'ясуванні специфіки психосоціального розвитку особистості у підлітковому віці.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні та практичні положення дисертаційної роботи було представлено на науково-практичних конференціях, психологічних читаннях різного рівня, зокрема: *міжнародних*: V науково-практичній інтернет-конференції «Сучасний рух науки» (Дніпро, 2019 р.), науково-практичній конференції «Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід» (Полтава, 2019 р.), II scientific conference «Modern educational space: the transformation of national models in terms of integration» (Leipzig, 2019), IV scientific and practical conference «Nowoczesna nauka: teoria i praktyka» (Warszawa, 2020), XVII науково-практичній інтернет-конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми науки, освіти та виробництва: міжгалузеві диспути» (Київ, 2021 р.), IV науковій конференції «Здобутки та досягнення прикладних та фундаментальних наук XXI століття» (Вінниця, 2022 р.); *всукраїнських*: VIII науковій Інтернет-конференції «Актуальні питання сучасної психології» (Умань, 2019 р.), V науково-практичній конференції «Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості: еко-тренінги» (Умань, 2020 р.), IX науковій Інтернет-конференції «Наукові психологічні дослідження і розробки молодих вчених» (Умань, 2020 р.), II мультидисциплінарній науково-практичній Інтернет-конференції «Наука, освіта та виробництво: виклики сьогодення» (Полтава, 2021 р.), II'ятих психологічних читаннях «Удосконалення професійної майстерності майбутніх психологів» (Умань, 2022 р.), II науково-практичній інтернет-конференції «Теорія та практика психокорекції особистості» (Умань, 2022 р.), VI

психологічних читаннях «Удосконалення професійної майстерності майбутніх психологів» (Умань, 2023 р.), VIII науково-практичній конференції «Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості: еко-тренінги» (Умань, 2024 р.), XIII науковій Інтернет-конференції «Актуальні питання психології: теорія, методика, практика» (Умань, 2024 р.), VII психологічних читаннях «Удосконалення професійної майстерності майбутніх психологів» (Умань, 2024 р.), IV науково-практичній інтернет-конференції «Теорія та практика психокорекції особистості» (Умань, 2024 р.), IX науково-практичній конференції «Сучасні тренінгові технології для розвитку особистості: еко-тренінги» (Умань, 2025 р.), VIII психологічних читаннях «Удосконалення професійної майстерності майбутніх психологів» (Умань 2025 р.); доповідалися та обговорювалися на розширених засіданнях кафедри практичної психології та соціальної роботи Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (2024-2025 рр.).

Зміст та результати дослідження висвітлено у 48 публікаціях авторки, з яких 1 одноосібна монографія, 26 статей у наукометричних фахових виданнях із психології (з них 3 статті – у наукометричній базі Scopus); 2 статті – у міжнародних періодичних наукометричних виданнях; 19 публікацій – у збірниках матеріалів науково-практичних конференцій та інших виданнях.

Спеціалізована вчена рада рекомендує використовувати результати дослідження при підготовці курсів із методології досліджень проблем соціально-психологічної корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів, при укладанні підручників, навчальних посібників з методології досліджень в галузі соціальної психології та психології соціальної роботи, методичних рекомендацій.

Спеціалізована вчена рада вважає, що дисертаційна робота Гуртовенко Наталії Вікторівни «Соціально-психологічні засади корекції девіантної поведінки підлітків в умовах сучасних соціогенних викликів» є завершеною науковою працею, виконаною особисто дисертанткою, що містить нові наукові положення і висновки, сукупність яких кваліфікується як вагомий внесок у розвиток соціальної психології.

Дисертація відповідає пп. 7, 8, 9 «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук» зі змінами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1197 від 17.11.2021 р., що дає підстави для присудження Гуртовенко Наталії

Вікторівні наукового ступеня доктора психологічних наук (доктора наук) зі спеціальності 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи».

На підставі результатів таємного голосування та прийнятого висновку докторська рада присуджує Гуртовенко Наталії Вікторівні науковий ступінь доктора психологічних наук за науковою спеціальністю 19.00.05 «Соціальна психологія; психологія соціальної роботи».

Головуюча на засіданні
спеціалізованої вченої ради з
присудження наукового
ступеня доктора наук
Д 29.051.11

Юлія БОХОНКОВА

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради з
присудження наукового
ступеня доктора наук
Д 29.051.11

Галина ПОБОКІНА

«06» грудня 2025 р.